

högt värdera. *Han kan ej j-s med dem. In- gen kan med honom j-s. Ingenting kan j-s med smaken af denna frukt.* — *Syn.* Förlikna, Sätta, ställa i bredd. — *Jemförande*, n. 4. o. *Jemföring*, f. 2. [Jäm —, Jemn —.]

JEMFÖRELSE, f. 3. Två eller flera föreställ- ningars betraktande, för att inse deras förhållan- de af likhet eller olikhet, grund eller följd, o. s. v. *Anställa j. mellan tvenne personer, föremål. Der är ingen j. mellan . . . och . . . eller de kunna ej komma i j., kunna ej jemföras. Må- nens ljus kan ej komma i j. med solens,* kan ej dermed jemföras, är solens vida underlägset. *I j. med*, om man jemför, t. ex.: *I j. med ho- nom är han en engel. Svagdricka är ingen- ting i j. med champagne, är i smaken vida underlägset champagne.* — *Syn.* Förliknande. [Jäm —, Jemn —.]

JEMFÖRELSEVIS, adv. I jemförelse, om man jemför. *Man tror, att A. är lika rik som B., men han är j. en tiggare.* [Jäm —, Jemn —.]

JEMFÖRLIG, jämnförligg, a. 2. Som kan jemföras, förliknas. *Han är fullt j. med honom.* [Jäm —, Jemn —.]

JEMKA, jä'mmka, vanligare: jä'nngka, v. a. 1. (af *Jemn*) 1) Göra jemn, lika, göra det ena lika stort med det andra. *J. lotterna så, att alla få lika. J. skatterna. J. arbetet lika mellan alla.* — 2) Passa, afpassa. *J. det ena efter det andra. J. ihop,* hoppassa. — 3) (fam.) Minska, inskränka smått om smått till lagom, så att man blir ens, o. s. v.; mildra, göra lindrigare. *J. priset. J. vissa punkter. J. vilkoren i ett kontrakt. J. uttrycken, ordalagen. J. af, småningom bort- taga.* — *Syn.* Afjemka, Moderera, Modifiera, Mildra. — 4) (fam.) Smått om smått eller blott helt litet flytta, närma. *J. en stol närmare in- till en annan. J. främ, ihop, ned, tillbaka, ändan, upp.* — *Syn.* Maka. — V. n. 1) Helt litet eller smått om smått flytta. *J. på stolen.* — 2) Passa, minska, inskränka något, så att det blir lagom, passande, eller så att man blir ens, att alla blifva nöjda. *J. på priset, på hyran,* något nedsätta dem. *J. så, att alla blifva nöjda. J. med någon,* på godt maner småningom och oförmärkt leda ens sinne. *J. mellan tvenne tvist- ande, söka att medla dem emellan.* — *J. sig*, v. r. 1) I sakta mak, smått om smått eller helt litet flytta sig. *J. sig undan för någon. J. sig ihop, intill hvarandra. J. sig in, ut, &c., smyga, sakteliga begifva sig in, ut, &c.* — *Syn.* Maka sig. — 2) (fam.) Foga sig. *J. sig efter en annans vilja.* [Jämka.]

JEMKANDE, n. 4. Handlingen, då man jem- kar. [Jäm —.]

JEMKNING, f. 2. 1) Se *Jemkande*. — 2) Hvad som blifvit jemkadt, afkortadt, afprutadt, inskränkt; hinder, svårigheter, som blifvit aflägs- nade genom jemkande. *En icke obetydlig j. i priset.* — *Syn.* Modifikation, Nedsättning, Af- prutning, Afkortning, Mildring, Lindring. — *Ss. J-smän.* [Jäm —.]

JEMLIK, m. fl., se *Jemnläk*, m. fl.

JEMMER, jä'mm'r, m. sing. 1) Uttryck af smärta genom oartikulerade ljud och toner. *J. af sjuka, af sårade.* — 2) Klagan i allmänhet. *Det är en allmän j. öfver de höga sades- priserna.* — 3) Säges äfven om hvad som är jemmerligt, bedröfligt, uselt, ömkligt. *Det var en j. att se. Det är en j. att se, hur han dansar.*

JEMMERDAG, m. 2. Högst bedröflig dag.

JEMMERDAL, m. 2. Jemmerfull vistelseort. Brukas i kyrklig stil om detta lifvet. *I denna j-en.*

JEMMERFULL, a. 2. Full af jemmer, högst bedröflig.

JEMMERKLAGAN, f. sing. indef. (mindre brukl.) Se *Jemmer*, 1 o. 2.

JEMMERLIG, a. 2. 1) Jemrande. *J. ton, klagan.* — 2) Som uttrycker hög grad af smärta. *En j. min, blick.* — 3) Högst bedröflig. *J. syn, anblick. Befinna sig i en j. belägenhet.* — 4) (fam.) Högst eländig, usel, dålig. *Ett j-t arbete.* — *Syn.* Se *Dålig*. — *Jemmerlighet*, f. 3.

JEMMERLIGEN eller **JEMMERLIGT**, adv. På ett högst jemmerligt, bedröfligt sätt.

JEMN, a. 2. 1) Säges om en yta, som öfver- allt ligger i samma plan eller åtminstone har helt obetydliga upphöjningar eller fördjupningar. *En j. yta, mark, väg.* — *Syn.* Slät, Flack, Flack- ländig. — 2) Säges äfv. om en kropp, som i hela sin utsträckning har samma bredd eller tjocklek. *En j. tråd.* (Fig.) *Gå sin j-a väg, se Gång.* — 3) Säges likaledes om någonting, som går oafbrut- tet i samma linie. *En j. kant.* — 4) (fig.) a) Ej udda. *Ett j-t tal. Udda och j-t, se Udda.* — b) Som icke innehåller bråk eller olika sorter. *J. räkning.* — c) Som är hvarken för stor eller för liten, innehåller hvarken för mycket eller för litet. *J-a penningar. En j. summa.* (Fig. fam.) *J-t som en spik,* alldeles jemnt. *Det är icke j-t dem emellan,* de äro icke rätt goda vän- ner, de hafva något obyt sin emellan. *Det är intet mer än j-t,* ingenting för mycket, knappt så mycket som behöfs, det är som det kan, så der. *Det är intet mer än j-t för honom,* han står sig knappt. — d) Oafbruten. *J. uppmärksam- het, öfning. Hålla en maskin i j. gång.* — e) Som fortgår alltid lika, reglerad, regelbunden, ordentlig. *J. rörelse. J. puls. Gå med j-a steg,* med medelmåttiga och alltid lika steg. *Kom- ma ur sin j-a gång,* blifva oordentlig. — f) Som ej i något hänseende är öfverdrifven, hvarken stor eller liten, hvarken svår eller lindrig. *J-a stu- dier, kunskaper. En j. vinter. I j-a år,* då årsväxten är medelmåttig. *J. till sinnes,* nästan alltid lika i sitt uppförande, skick och väsende. *Ett j-t sinne.* — *Syn.* Stadig. [Jämn.]

JEMNA, jä'mmna, f. sing. (pop. o. fam.) *Hålla j-n,* hålla måttan, iakttaga hvad som är lagom. [Jämna.]

JEMNA, v. a. 1. Göra jemn. Brukas både i egentlig o. fig. mening. *J. marken. J. en väg.* (Fig.) *J. vägen för någon till vinnande af en sak,* lätta det för honom. *J. med jorden,* i grund förstöra. *J. en svårighet,* undanröjja den, göra den mindre svår. — *Syn.* Afjemna, Afplana, Afslåta. — *Jemnande*, n. 4. [Jämna.]

JEMNA, jä'mmna, f. 1. Ett slags mossor, som växer i torra skogar, samt nyttjas till gulfärgning på ylle och till betning för färgning. *Lycopodium complanatum.*

JEMNBRED, a. 2. Öfverallt lika bred. [Jäm —.]

JEMNBREDD, f. 5. Samma bredd. Brukas endast i uttrycken: *Sätta, ställa i j. med,* sätta i bredd med, jemföra med. *Gå i j., se Gå i bredd* (under *Bredd*). [Jäm —.]

JEMNBREDDAD, a. 2. Som har jemn bredd. [Jäm —.]

JEMNBÖRDIG, a. 2. Af lika god börd. — *Jemnbördighet*, f. 3. [Jäm —.]

JEMNFÖTTES, adv. *Hoppa j.,* med begge fötterna på en gång. [Jäm —.]